

Vilnius
universiteto
leidykla

KNYGOTYRA 75

ISSN 0204-2061

(ONLINE) ISSN 2345-0053

VILNIUS UNIVERSITY

BOOK SCIENCE

2020

VOLUME 75

RESEARCH PAPERS

PUBLISHED SINCE 1961

VILNIUS 2020

PUBLISHING IN SMALL EUROPEAN COUNTRIES

Edited by

MIHA KOVAČ,

ARŪNAS GUDINAVIČIUS

ISSN 0204-2061

(ONLINE) ISSN 2345-0053

VILNIAUS UNIVERSITETAS

KNYGOTYRA

2020

75

TOMAS

MOKSLO DARBAI

LEIDŽIAMI NUO 1961 M.

VILNIUS 2020

LEIDYBA MAŽOSE EUROPOS ŠALYSE

Sudarė

MIHA KOVAČ,

ARŪNAS GUDINAVIČIUS

REDAKTORIŲ KOLEGIJA / EDITORIAL BOARD

Vyriausioji redaktorė / Editor-in-Chief

Prof. dr. Aušra NAVICKIENĖ

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojai / Deputy Editors-in-Chief

Prof. habil. dr. Domas KAUNAS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Prof. dr. Elena MACEVIČIŪTĖ

Buroso universitetas, Švedija (Komunikacija ir informacija) / University of Borås, Sweden (Communication and Information)

Atsakingasis sekretorius / Executive secretary

Dr. Kšištof TOLKAČEVSKI

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Nariai / Editors

Habil. dr. Ona ALEKNAVIČIENĖ

Lietuvių kalbos institutas, Lietuva (Filologija) / The Institute of the Lithuanian Language, Lithuania (Philology)

Prof. dr. Roma BONČKUTĖ

Klaipėdos universitetas, Lietuva (Filologija) / Klaipėda University, Lithuania (Philology)

Prof. dr. Larisa DOVNAR

Baltarusijos valstybinis kultūros ir meno universitetas, Baltarusija (Komunikacija ir informacija) / Belarusian State University of Culture and Arts, Belarus (Communication and Information)

Dr. Reda GRIŠKAITĖ

Lietuvos istorijos institutas, Lietuva (Istorija) / The Lithuanian Institute of History, Lithuania (History)

Prof. habil. dr. Małgorzata KOMZA

Wroclavo universitetas, Lenkija (Komunikacija ir informacija) / University of Wrocław, Poland (Communication and Information)

Prof. dr. Miha KOVAČ

Liublianos universitetas, Slovėnija (Komunikacija ir informacija) / University of Ljubljana, Slovenia (Communication and Information)

Dr. Jolita LIŠKEVIČIENĖ

Vilniaus dailės akademija, Lietuva (Menotyra) / Vilnius Academy of Arts, Lithuania (History and Theory of Arts)

Dr. Ilkka MÄKINEN

Tampere universitetas, Suomija (Komunikacija ir informacija) / University of Tampere, Finland (Communication and Information)

Prof. habil. dr. Guido MICHELINI

Parmos universitetas, Italija (Kalbotyra) / University of Parma, Italy (Linguistics)

Doc. dr. Aile MÖLDRE

Talino universitetas, Estija (Komunikacija ir informacija) / Tallinn University, Estonia (Communication and Information)

Prof. dr. (HP) Arvydas PACEVIČIUS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Doc. dr. Tomas PETREIKIS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Habil. dr. Christiane SCHILLER

Berlyno Humboldtų universitetas, Vokietija (Filologija) / Humboldt-Universität zu Berlin, Germany (Philology)

Prof. dr. Zoran VELAGIĆ

Osijeko universitetas, Kroatija (Komunikacija ir informacija) / University of Osijek, Croatia (Communication and Information)

Prof. dr. Josée VINCENT

Šerbruko universitetas, Kanada (Filologija ir komunikacija) / Université de Sherbrooke, Canada (Philology and Communication)

Prof. dr. Adriaan van der WEEL

Leideno universitetas, Nyderlandai (Komunikacija ir informacija) / Leiden University, Netherlands (Communication and Information)

Prof. dr. Viesturs ZANDERS

Latvijos universitetas, Latvija (Komunikacija ir informacija) / University of Latvia, Latvia (Communication and Information)

REDAKTORIŲ KOLEGIJOS GARBĖS NARIAI / HONORARY MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD

Doc. dr. Alma BRAZIŪNIENĖ

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Prof. dr. Leslie HOWSAM

Vindzoro universitetas, Kanada (Istorija) / University of Windsor, Canada (History)

Prof. habil. dr. Krzysztof MIGOŃ

Wroclavo universitetas, Lenkija (Komunikacija ir informacija) / University of Wrocław, Poland (Communication and Information)

Turinys

Pratarmė

Miha KOVAČ, Arūnas GUDINAVIČIUS.

Leidyba mažose Europos šalyse • 7

Straipniai

Mažos tautos šalia didelių kalbinių valstybių

Miha KOVAČ, Arūnas GUDINAVIČIUS.

Leidyba COVID-19 pandemijos metu mažose knygų rinkose: tarpinė ataskaita • 17

Anna KLAMET. Leidyba didesnių kaimynų šešelyje: mažų leidyklų skaitmenizacijos galimybės ir iššūkiai Austrijoje ir Škotijoje • 38

Filip HORVAT, Zoran VELAGIĆ. Išteklių tiekimo modelis Kroatijos akademinėje leidyboje (2012–2018) • 66

Pasiklydę vertime

Ana KVIRIKASHVILI. Valstybinė kultūros politika Gruzijos mažų knygų rinkoje.

Vertimo dotacijų programos „Gruzinių literatūros vertimai“ atvejis (2010–2018) • 92

Andrej BLATNIK. Verstinė literatūra dabartinėje Slovėnijoje • 114

Nuo redagavimo iki platinimo

Jurgita GIRČIENĖ. Tarp rankraščio ir knygos: redaktoriaus funkcijos • 124

Fausta KEPALIENĖ. „Žalioji“ atviroji prieiga Lietuvoje • 141

Arūnas GUDINAVIČIUS. Knygynai Lietuvoje 2013–2018 metais: mažiau fizinių knygynų, mažiau knygų pasirinkimo • 162

Pamokos, kurių galime išmokti iš naujausios istorijos

Oksana PETRENKO. Knygų vaikams leidyba Ukrainoje XIX a. antrosios pusės–XX a. pr. spaudos statistikos požiūriu • 199

Arida RIAUBIENĖ. Užsienio spaudinių cenzūra Nepriklausomoje Lietuvoje 1918–1940 metais • 218

Reda GRIŠKAITĖ. Teodoro Narbuto intelektualiniai žaidimai: Šiauriai kaip lietuviškų senienų muziejus • 259

Atminimui

Žiedūnė ZAVECKIENĖ. Prasmingas gyvenimas: doc. dr. Stasė Matulaitytė (1933–2020) • 327

Gvidas Mikelinis (Guido Michelini, 1951–2020) • 330

Atmena „Knygotyros“ autoriams • 332

Contents

Editorial

- Miha KOVAČ, Arūnas GUDINAVIČIUS.
Publishing in Small European
Countries • 12

Articles

Small Nations Next to Large Language Countries

- Miha KOVAČ, Arūnas GUDINAVIČIUS.
Publishing under COVID-19 in Small
Book Markets: An Interim Report • 17
- Anna KLAMET. Publishing in the Shadow
of Larger Neighbours: Opportunities
and Challenges of Digitisation for Small
Publishing Houses in Austria and
Scotland • 38
- Filip HORVAT, Zoran VELAGIĆ. Supply-Side
Model of Academic Publishing
in Croatia (2012–2018) • 66

Lost in Translation

- Ana KVIRIKASHVILI. State Cultural Policies
in Georgia's Small Book Market. Case
of the Translation Grant Programme
“Georgian Literature in Translation”
(2010–2018) • 92
- Andrej BLATNIK. Translated Literature in
Contemporary Slovenia • 114

From Editing to Distributing

- Jurgita GIRČIENĖ. Between the Manuscript
and the Book: Functions of the Editor
• 124
- Fausta KEPALIENĖ. Green Open Access in
Lithuania • 141
- Arūnas GUDINAVIČIUS. Bookstores in
Lithuania in 2013–2018: Less Physical
Bookstores, Less Choice of Books • 162

Lessons We Can Learn from Recent History

- Oksana PETRENKO. The Attribution of the
Children's Book Publishing Statistics
in Ukraine in the Second Half of the
19th and Beginning of the 20th
Centuries • 199
- Arida RIAUBIENĖ. Censorship of Foreign
Publications in Lithuania of the
Interwar Period • 218
- Reda GRIŠKAITĖ. The Intellectual
Games of Teodor Narbutt: Šiauriai
as the Museum of the Lithuanian
Antiquities • 259

In memoriam

- Žiedunė ZAVECKIENĖ. A Meaningful Life:
Assoc. Prof. Stasė Matulaitytė (1933–
2020) • 327
- Guido Michellini (1951–2020) • 330
- Reminder for authors • 334